

Handläggare: Anneli Rydström
Telefon: 08-508 22 068

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Ansökan om stimulansmedel för insatser inom vård och omsorg om äldre personer

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till ansökan om stimulansmedel för 2009.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Annmarie Sandberg
avdelningschef

Sammanfattning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att för 2009 besluta om fortsatta stimulansmedel till kommuner och landsting för insatser inom vård och omsorg av äldre personer. Stockholms stad har erhållit 81 277 tkr för 2009, vilket är en sänkning med 4 % jämfört med tidigare år. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ansöker om 6,873 mnkr för de utvecklingsprojekt som startade under 2007 i samverkan med vårdcentralerna i området och pensionärs- och frivilligorganisationerna. Projekt bedrivs inom områdena rehabilitering, kost och nutrition, läkemedelsgenomgångar i särskilda boendeformer, sociala innehållet och förebyggande arbete. I ansökan 2008 tillkom området demensvård med fokus på kompetensutveckling, handledning och demensombud inom äldreomsorgens verksamheter. I ansökan för 2009 uppmantras kommuner och landsting att om det finns behov inkludera satsningar inom området psykisk ohälsa. I projektansökan för 2009 föreslår förvaltningen en satsning på insatser för personer med psykiska funktionshinder, som handlar om att utveckla hemtjänsten och samverkan med förvaltningens Boendestöd samt ökad kompetens för hemtjänstens personal. Medel för samordning av kompetensutveckling enligt Kravmärkt Yrkesroll avsätts inom ramen för stimulansmedlen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och de fackliga organisationerna har informerats.

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att för 2009 besluta om fortsatta stimulansbidrag till kommuner och landsting för insatser inom vård och omsorg av äldre personer. Syftet med stimulansmedlen är att höja kvaliteten i vården och omsorgen om äldre. Regeringens bedömning är att såväl det medicinska omhändertagandet som det sociala innehållet i äldreomsorgen behöver förbättras. Vidare måste samverkan mellan huvudmännen förbättras för att äldre personer ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda.

Stockholms stad har tidigare erhållit totalt 84 664 tkr. Staden har fördelat bidragen till stadsdelsnämnderna, utifrån den generella nyckeln i fördelningssystemet inom äldreomsorgen. 2007 och 2008 erhöll Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd 7,159 mnkr.

För 2009 har stimulansmedlen sänkts med 4%. Stockholms stad har tilldelats 81 277 tkr. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd har möjlighet att ansöka om 6,873 mnkr.

I ansökan för 2009 uppmantras kommuner och landsting att om det finns behov inkludera satsningar inom psykisk ohälsa, insatser för personer med psykiska funktionshinder, i utvecklingsområdena. Beslut om ansökan av stimulansbidrag fattas av respektive stadsdelsnämnd.

Regeringen prioriterar insatser inom följande utvecklingsområden i vården och omsorgen om äldre personer;

- rehabilitering,
- kost och nutrition
- demensvård,
- läkemedelsgenomgångar,
- läkartillgång i såväl särskilt boende som ordinärt boende,
- det sociala innehållet samt
- förebyggande arbete

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning fortsätter att arbeta med de projekt i samverkan med landstingets vårdcentraler och pensionärs- och frivilligorganisationer, som låg till grund för ansökan 2007. Förvaltningen bedömer att projekten kan fortgå enligt planeringen. Projekt bedrivs inom områdena rehabilitering, läkemedelsgenomgångar, kost och nutrition, det sociala innehållet och förebyggande arbete. I ansökan 2008 tillkom området demensvård med fokus på kompetensutveckling, handledning och demensombud inom äldreomsorgens verksamheter. I projektansökan för 2009 föreslår förvaltningen en satsning på insatser för äldre personer med psykisk funktionsnedsättning.

Projekten inom områdena förebyggande arbete och sociala innehållet vänder sig till äldre i stadsdelen och oavsett om insatser ges från kommunal eller privat utförare.

Sammanställning av projekten

Rehabilitering: De äldre som bor i ordinärt boende ska ges ökade möjligheter att leva ett självständigt liv genom rätt stöd, hjälpmedel m.m. I projektet ingår att utveckla samverkan med landstingets utförare samt kompetensutveckling för vårdpersonal. I ”Ergonomi i hemtjänsten”, får hemtjänstens personal handledning av sjukgymnast i ergonomi, hantering av hjälpmedel och förflyttningsteknik på plats, hemma hos den äldre.

Personalen behöver också fördjupade kunskaper inom demens, äldrepsykiatri-missbruk, rehabiliterande arbetsätt och avlösning i hemmet. Under 2009 planeras riktad utbildning, individuell handledning och utvecklande av arbetssätt/rutiner inom demens, äldrepsykiatri-missbruk och avlösning i hemmet.

Pilotprojekt i Liljeholmens hemtjänst planeras med särskild inriktning på insatser till äldre som har psykiska funktionshinder. I projektet ingår att utveckla samverkan med förvaltningens Boendestöd. De äldre ska också erbjudas olika vardagsaktiviteter i samverkan med Seniorhälsan.

Kost och nutrition: Nutritionsprojektet, som startade 2006 i den tidigare stadsdelen Hägersten, fortsätter att utvecklas och utvidgas till fler enheter inom äldreomsorgen. Nutritionsprojektet leds av två dietister och syftar till att ge ökade kunskaper om kostens och måltidssituationens betydelse för äldres hälsa och välbefinnande samt åtgärder för att förebygga nutritionsproblem. Äldre erbjuds bl.a. att delta i matgrupper på servicehusen, enklare matlagning i hemmet, samt får råd och stöd i kost- och hälsofrågor. Vid några enheter erbjuds frukostbuffé och inom hemtjänst finns matgrupp på en öppen mötesplats. Dietisterna har tagit fram en ”sängfösare”, som motverkar lång nattfasta för de som bor på vård- och omsorgsboende. I projektet ingår också kompetensutveckling för vårdpersonal och sjuksköterskor.

Läkemedelsgenomgångar: Den äldre ska få en så optimal läkemedelsbehandling som möjligt, vilket kan bidra till en ökad livskvalitet. Läkemedelsbehandlingen ska kvalitetssäkras och läkemedelsgenomgångar ska genomföras vid stadsdelens vård- och omsorgsboenden och servicehus i samverkan med läkare, sjuksköterska och vårdpersonal. Läkemedelsgenomgångar har genomförts vid Kastanjens vård- och omsorgsboende med inriktning somatik (sjukhem) pågår vid Trekantens servicehus och kommer att påbörjas inom kort på Axelsbergs servicehus. Vårdpersonal erbjuds också kompetensutveckling.

Sociala innehållet: Äldre ska ges ökade möjligheter till social gemenskap, aktiviteter och kultur. De öppna mötesplatserna vid stadsdelens fyra servicehus, samt de öppna lokalerna Antikträffen, Hövdingagården och Fenix fortsätter att utvecklas i samverkan med föreningar och frivilliga. På servicehusen Trekanten och Fruängsgården finns den

uppskattade och välbesökta verksamheten "Seniorhälsan", som erbjuder fysiska aktiviteter, råd och stöd i kost- och hälsofrågor, social samvaro och kulturell verksamhet.

Förebyggande arbete: Äldre i stadsdelen ska känna sig trygga och få snabb och rätt service och hjälp. Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med de fyra vårdcentralerna i området tagit fram en gemensam informationsfolder, "Äldreomsorgen A-Ö". Foldern och erbjudande om hembesök skickas ut till alla äldre över 75 år i stadsdelen under mars 2009. Informationen kommer därefter att skickas årligen till äldre som fyller 75 år.

Idén om att inrätta en gemensam "Äldrelots" mellan stadsdelen och vårdcentralerna, har förändrats i och med stadens införande av "Äldre Direkt". Istället har en äldrestödsfunktion inrättats. Äldrestödet erbjuder fördjupad information, råd och stöd till äldre, anhöriga och personal.

Stadsdelen och vårdcentralerna samverkar också för att säkerställa en väl fungerande vårdkedja i äldrevården.

Demensvård: Det är angeläget att tidigt upptäcka äldre med demenssjukdomar för att kunna ge rätt stöd och vård. Syftet är att utveckla demensvården med fokus på kompetensutveckling, handledning och demensombud inom äldreomsorgens verksamheter, inom såväl vård- och omsorgsboende, som servicehus och hemtjänst. Bl.a. att utveckla särskilda demensteam inom hemtjänsten.

Kravmärkt Yrkesroll

Inom Hägersten-Liljeholmens äldreomsorg genomförs kompetensutveckling och bedömning av kompetensbehovet för vårdbiträden och undersköterskor, utifrån Kravmärkt Yrkesroll, en modell för arbetsplatsnära validering och kompetensutveckling. Kravmärkt har bedrivits som projekt t.o.m. 2008. Fr.o.m. 2009 ingår modellen i den ordinarie verksamheten. Projektmedel för samordning av kompetensutvecklingen, enligt Kravmärkt, har avsatts inom ramen för stimulansmedlen.

Modell för integrering av projekten

Ett annat viktigt projekt som pågår är att utveckla varaktiga stödformer för anhöriga, som bl.a. finansieras genom medel från länsstyrelsen. Det finns också projekt som handlar om att utveckla dokumentationen, e-tjänster och att använda olika tekniska lösningar. En modell för hur de olika projekten integreras och samverkar i den ordinarie verksamheten har tagits fram och genomförs vid Axcgårdens vård- och omsorgsboende, Kastanjen och dagverksamheten Eternellen.